

నతిరిగి, దీపం ఆర్పివేసి మంచమీద మేనువా
ల్పింది అనలే అల్లరిఘటం యిఖ చేసేదేముంది
అచీకటింట్లో ! కనుక యిఖముందు వా'యబో

యే కథలకుయిది ఉపోద్ఘాతంగా భావించి యి
తటితో మిరవిస్తా ! మునిమాణిక్య వారికి
మాపణములతో! శలవు !!!

దుః ఖ మ యు వై వా హీ క జీ వి త ం

జనస్యామి కోదండ రానుశాస్త్రే.

అనాటి సాయంకాలము నాలుగుగంటలకు
కొంచెము తీరికచేసుకుని కృష్ణానదిబట్టుకు మీగా
రుకెఱుతున్నా. శర్మ తలవంతుకుని ఏదో విచా
రిస్తూ వైనుంది వస్తున్నాడు. శర్మ ముఖంలోని
కళాకాంతులు తగ్గినాయి. వాడినేత్రములు దీపం
గావున్నాయి. శర్మకపలు విచారములేనే తల
కాయనొప్పి. విచారించవలసాచ్చినా విచారించ
డు. వాడివెనపులమీద యెప్పుడూ నవ్వు తాం
డోస్తూవుంటుంది. మాఫ్రేండ్సు (సూ'పులో
కల్లా వాడే వట్టి బోలావాడు. వాడు ఎప్పుడూ
నవ్వుతూండడమే గాకుండా, ఎదుటనున్న వాళ్ళ
నికూడా నవ్వేటట్లు మాటలుచెప్పుతాడు. అ
ల్లాంటి నరదాపురషుడగు శర్మ ముఖవర్చస్సు
అనాడు చూసేసరికి నాకు ఆశ్చర్యము కలిగింది.
వాడు విచారించవలసిన కారణాలు వున్నాయని
తెల్లినప్పటికీ, అల్లాంటి అల్లిబాల్లి కారణాలకు
అట్టే విచారించేవాడు గావలకున్నాను. శర్మా,
నేనూ ఎదురయ్యాము. "హలో! గుడ్ యీవి
నిగ్" అన్నాను విగతాళిగా. దానికి వాడిదగ్గఱ
నుంచి జవాబేమీ రాలేదు. ఎప్పుడు అల్లామా
ట్లాడినా, నవ్వుతూ గంటసేపు భా తా భా సీ

కొట్టే శక్మగాడ్ని ఏవిధమైన విచారము వీక్కు
తింటోందా అని నిదానముగా " ఏరా! యివ్వా
శ్మ యిలావున్నావ్ ! మీముసలి తల్లిగండు'ల్లో
ఎవరైనా పరలోకయాత్ర సాగించారా యేం?"
అన్నాను.

" ఛా ! లేదురా. ఈ అవస్థలకుతోడు, ఆవి
గూడా జరిగితే, యీవిశాల విశ్వంలో ' తిన్నా
వా ? తినలేదా ? ' అని కనుక్కునేవాళ్లుగూడా
వుండరు. ఆమునుసలి తల్లి యాతనండి, వేళకింత
నా మొహాన పడవేస్తున్నారు కాబట్టి, యింత
మాత్రముగానైనా నీకంటికి కనబడిగలిగినాను.
లేకపోతే నామరణవార్త నీవు యింవఱలోనే
వినేవాడివి..." యిహ మాట్లాడలేక పోయాడు.
కంతము రుగ్గమైంది. నేత్రములంబడి నీటికణము
లు జల జల మని రాలాయి. వాడి విచారానికి
కారణాలు, వాడి మాటల్నిబట్టి తెల్సుకున్నాను
నాజేబుగుడ్డతో, వాడిబుగ్గలమీదుగా ప్రవహి
స్తూన్న కన్నీటిధారలను తుడిచివేస్తూ " కొం
చెముసేపు అల్లాకృష్ణానదివేపుకు వెళ్ళివచ్చారా.
నీముసస్సుకు కొంచెమైనా శాంతి కలుగుతుంది.
ఇప్పుడు బానలో ఏమిదాచిపెట్టావ్ "

లుక చప్పరిస్తూ. "నేను అదిగాదు కాపురము విచ్చన్నమైనదంటే అది అది మొకటే స్పష్టపడుతుంది కలువకపోతేనే యిట్టి అందోళన వరాలన్నీ సంభవిస్తాయి. మనస్సులు వతులయొక్క దుఃఖం వర్ణనాతీతం కలువకపోతే, వివాహముకే ధర్మబద్ధముగదా; అతకంబ్రహ్మాండమైన గూడా లక్ష్యంకేయదు. అవన్నీ తునా తునకలైపోవాల్సిందే!" అతని కారణాలన్నిటిని నాచేత రిపీట్ చేయాలనుకుంటే గుండె బద్దలైపోతే వివాహము పెద్దలు శుభకరమైన తో గావించినయూ, అదిత దుఃఖం పోయింది. ఆమె భర్తని ఆనంద శక్తి లేకపోలేదు. కాని యేమిలాభం? ఆనందపరచడానికి ఆశక్తిదాలను నాఆశంబకు, ఆమె ఆశయములు సుపూర్ణమైనవి. నా ఆశయములు సాఫ్ట్ పోలేవి. ఆమె ఆశయములు నార్దుపోలుని. దానికి ఆమె అజ్ఞానమే అనిమాత్రంగా చెప్పొచ్చు. కాని, పాపము! కల్లా అతని అమాయకురాలు..." అన్నాడు. నీ నోటినుంచే వస్తోందిగా ఆమాట. కలిగేటట్లు చేయాలి. నీవు రసికుడవు. నీవు ఒక అమాయక పడుచుని వశం లేవు! జ్ఞానము లేనిదిగదా అని అల్లాచించి పూకుంటే, ఆమె ఏంకావాలి? ఆమెనాకు వశంకాకపోవడం అనేదిగూడా లేదు. ఆమెను వశపర్చుకుందాం అని నేను

ప్రయత్నింపకముందే, నాహృదయం ఆమెహృదయాన్ని ఆకర్షించింది. కాని ఆమెహృదయం నాహృదయాన్ని ఆకర్షించలేదు. ఆమె పని హృదయం నావిశాలహృదయాన్ని ఆకర్షింపలేకపోయింది"

"నీవు కథకుడివి. రమ్యమైన కథను వ్రాసి ప్రజలని ఆనందపరచి జనులచే మెప్పు పొందుతూంటావు నీరచనా విధానమును గుప్పి యితమంది ప్రజలను ఆనందపరచేసివు ఆమెను ఎలాగు లేకపోనావ్? ఆమె హృదయయాన్ని, నీహృదయయానికి తగినట్లువుండేట్లు రిపేర్ చేయలేవు?"

"అబ్బా! నీకీక చెప్పలేమిరా. నేను ఆమెను ఆనందపరచగలిగాను. ఆమెనన్ను ఆనందపర్చలేకపోయింది అని ఋండాకటినుంచి నోరెత్తి మొరుగుతూవున్న, మళ్ళీమళ్ళీ ఆఫ్రికేపేట పన్ను విసిగిస్తూనావు ఆమె మూఢహృదయాన్ని, ఆమె అమాయకపు హృదయాన్ని, నాహృదయానికి తగినట్లు సూర్యేశక్తి నాలోలేదు. ఇహ, ఆమె హృదయం ఎంతమూఢమో, ఎంతల మాయకమో నీవేగ్రహించుకో నేనిచ్చిన ఆనందం అనుభవించడమేగాని, ఆమెమాత్రమునాకు ఆనందనివ్వలేదు మదనుడుగూడా ఆమెదగ్గరకు అంతగా వెళ్ళకు ఆమెమీద ప్రయోగిస్తే తనబాణముల విలువగూడా పోతుందని భయంగాబోలు! లేకపోతేనుదరుడ్ని జయించేటంత ఇంద్రియనిగ్రహం ఆమెలోవున్నదో! ఏగారణంవల్లనో గాని, నవయూవనలకుడు సమాజగుణాలేవి ఆమెలోలేవు శృంగారమంటే ఏమిటో ఆమెకు తెలీదు. ఆమె వ్రాసే ప్రతిటాబులోనూ శక్తి మూర్ఖలు స్ఫురిస్తవిగాని, శృంగారమూర్ఖము ఒ

క్కటే వుండతు...".

“ ఆమెవ్రాసినజాబు లేవైనా యిప్పుడు నీద గ్గరవున్నవా ” అన్నాను. శర్మ ఒకజాబు తన చొక్కాజేబులోనుంచి తీసియిచ్చేడు, అందులో యిలా వ్రాసివుంది.

“ ప్రాణేశా?

నేను వది దినములక్రింద వ్రాసినజాబు మీ కు జేరినదనే దలచెదను. ఆజాబుకు జవాబువ చ్చునని యీపదిదినములనుండియూ గంపెడాస తో యెదురుచూచు చుంటిని. మీనుండి జాబు రావందున నిరాశాపూరితైనై, మరల వ్రాయు చుంటిని. నామొర మీహృదయంలో కరుణను గలుగజేయడములేదా? భారతస్త్రీకి భర్త సేవ యే మోక్షదాయకము గదా? ధిన్నతనంవల్ల ఇదివరలో నేను తప్పుల నాచరించిననూ, తుమిం చి నన్ను దరిజేర్చుకోమని ప్రార్థించుచుంటిని గదా! అనేక అనాధజీవితములను చిత్రించు మీకు! యీ అనాధజీవితము మీకు కాన్పించుటలేదా? మీహృదయానికి నొప్పి గలిగించిన నేను ఎంత దుర్మార్గురాలను? మీకు సంతోష ము యిచ్చలేని యీనా జీవితము వ్యర్థము. ఇ హా, నేను జీవించి మిమ్ముల్ని లోకంలో ఘోష పెట్టించడముకంటె. ఏమహానదిలోనో నాశరీరాన్ని వదిలేస్తాను. ఇంకోభార్యతోనైనా, మీకు సౌఖ్యం అన భవించడమే నాకుపరమసంతోషం.

ఇట్లు,

“మీధర్మపత్ని”

ఆజాబు పూర్తిగా చదివిన తరు చేయ! నీవు, భార్యా, భర్తలకు సంబంధమంటే యేమిటో నీవు అమ్మాయి రచనా విధానం ఎంతజా వుందో జూడు. నీహృదయానికి మాత్రం లేఖ జాలికలుగజేయలేక పోతోంది. చదివిన తరువాత నాకు నీమీద హా హ్యము వుడుతోంది. ఆమెను నీవు ననూ, నీ ఆనందాన్ని, నీసౌఖ్యాన్ని ది. వానికొరకు తన ప్రాణాన్నిగూడ ప్రాసంబోంది. ఇదంతా యేమిటి? ప్రేమఅంటే యింకా ఏమిటో అని నీ మా వడుతున్నావు. ఇహ, నీకు ఆనంద లేదంటావా? నీహృదయంలో బ్రహ్మ శక్తివున్నది. ఆశక్తిని ఆమె యెల్లాత్మప్తి లదు? నీజామా, నీవేషముూ ఆమెకెల్లా తాయి? నీవగ్గర వుంటూవుంటే క్రమ అలనడుతూంటాయి. ఇకత పతిభక్తిగల నీవు గనుక పరిత్యజించావు. యూరోపీ డీకలాగా స్వేచ్ఛగా వుండాలని గాద లేది? అల్లావుంటే యెన్నినష్టాలున్నాయో తెలుసునా?.....” అన్నాను. శర్మతల గా వ్రాపి, నాలిక చప్పరించి “ లాభంలేద యీసముస్యని స్లేవ్ చేయాడం చాలాక టానుకెళ్లడాము వది. ప్రోద్దుూకతోంది న్నాడు. నేనూ, శర్మ, టానుకు మరలాం.

